

Societat

SALUT

Un contaminant cancerigen amenaça l'aigua de Barcelona

■ El 8% de la ciutat va superar el 2004 el valor límit de trihalometans ■ La contaminació del riu Llobregat és la causa del problema de qualitat ■ Alguns estudis relacionen els THM amb el risc de càncer de bufeta

M. Círcoles / J. Elcacho
BARCELONA

El 8% de la població de Barcelona va rebre l'any passat aigua potable que superava, com a mitjana, el valor vigent de trihalometans (THM), una substància present a l'aigua de l'aixeta a conseqüència de la contaminació dels rius. Alguns estudis relacionen l'exposició continuada a alts nivells de THM amb l'increment del risc de malalties com ara el càncer de bufeta.

L'informe *La salut a Barcelona, 2004*, presentat dijous passat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), mostra que les zones de la ciutat que reben exclusivament aigua de la conca del Llobregat tenien l'any passat una mitjana de 155,6 micrograms de THM per litre, quan el valor màxim per a aquesta substància és, des de l'1 de gener del 2004, de 150 micrograms.

La zona de Barcelona que rep abastament d'aigua de la conca del Ter presentava l'any passat una mitjana de THM de 66,7 micrograms per litre. La majoria de ciutadans de Barcelona, que reben aigua potable barrejada de les conques del Ter i del Llobregat, van tenir el 2004 un subministrament que com a mitjana presentava 131,7 micrograms de THM per litre, segons les dades de l'ASPB.

L'informe de salut pública recorda que la presència de THM és a hores d'ara el principal problema en la qualitat de l'aigua a Barcelona i altres municipis de Catalunya. En aquest sentit, l'informe oficial apunta

Contaminació de l'aigua a Barcelona

Concentracions de trihalometans (THM)

Nivell màxim permès de trihalometans

A partir de l'1 de gener del 2004

150 micrograms per litre

A partir de l'1 de gener del 2009

100 micrograms per litre

Les xifres

8

per cent, és a dir 120.000 persones, és la població de Barcelona que rep aigua de l'aixeta només dels abastaments del riu Llobregat.

150

micrograms per litre és el valor màxim per a THM des de l'1 de gener del 2004. A partir del 2009, el valor serà de només 100 micrograms.

155,6

micrograms de THM per litre d'aigua va ser el valor mitjà registrat l'any passat a l'àrea de Barcelona que rep aigua exclusivament del Llobregat.

N. VAN DEN BERG

que "caldrà fer esforços importants per controlar aquest problema rellevant per a la salut pública en els pròxims anys que superin l'abast estrictament municipal". La necessitat d'actuar davant la contaminació per THM és encara més urgent si es recorda que a partir del gener del 2006 el valor màxim serà de 100 micrograms per litre.

Primer any d'aplicació

El THM és un dels elements contaminants de l'aigua potable regulat pel real decret 140/2003, en vigor des de l'1 de gener del 2004. D'acord amb aquesta normativa, les empreses subministradores són responsables d'analitzar la qualitat

Primera tesi doctoral d'estudi de casos a l'Estat

La presència de trihalometans (THM) en l'aigua potable va ser demostrada per primera vegada en un estudi científic publicat al 1974. Diverses investigacions indiquen que entre els efectes negatius associats a l'exposició als THM destaca l'increment del risc de càncer de bufeta. En aquest sentit, la tesi doctoral *Subproductes de la desinfecció de l'aigua potable i càncer de bufeta urinària*, presenta-

da al setembre del 2003 per Cristina Villanueva, ratificava una relació "estadísticament significativa" entre l'exposició a THM i l'increment del nombre de càncers de bufeta en homes. Aquesta tesi doctoral recollia les dades sobre presència de THM en l'aigua potable de Barcelona, Alacant, Astúries i Tenerife, i les relacionava amb els casos de càncer de bufeta detectats en aquestes demarcacions.

Tot i destacar que les aigües de Barcelona, Sabadell i Manresa presenten històricament algunes de les concentracions més elevades de THM, la tesi doctoral de Cristina Villanueva també indicava que les millores introduïdes en les plantes de tractament de l'aigua i la reducció de la contaminació dels rius suggereixen que la població està ara menys exposada a aquest producte potencialment perillós.

de l'aigua i facilitar aquesta informació a les administracions competents. En el cas de Catalunya, quan se supera el valor establert per

la normativa —com en el cas del THM—, el departament de Salut és l'administració responsable d'analitzar el possible risc per a la pobla-

ció i ordenar una possible situació d'alerta (que podria arribar fins i tot a decretar la no-potabilitat de l'aigua). Leonard Carcolé, direc-

tor de la unitat de l'aigua d'Agbar Catalunya, considera que "la lleugera superació del valor de 150 micrograms de trihalometans per litre no va suposar cap risc real per a la població, atès que aquests indicadors s'estableixen amb un marge de seguretat deu vegades per sobre del que podria afectar directament la salut". "En aquest sentit, cal destacar que el departament de Salut no va considerar necessari prendre cap mesura excepcional", va aduir Carcolé.

Les dades d'Agbar indiquen que des de principis d'any fins ara no s'han tornat a superar els valors de THM en cap de les zones de la ciutat de Barcelona. ■